

PVM MOKĖTOJ AIS NESIREGISTRUOJANČIŲ MOKĖTOJ Ų ANALIZĖ

● APAD I skyrius

2025 m.

Analizės motyvacija

MM vengia registruotis PVM mokėtojais, nedeklaruodami visų gautų pajamų arba neteisingai deklaruodami PVM neapmokestinamas pajamas

Analizės tikslas

Identifikuoti pagrindines priežastis, kodėl mokesčių mokėtojai nesiregistruoja PVMM ir galimai nedeklaruoja gautų pajamų bei prioretizuoti šių priežasčių aktualumą. Suskirstyti tokius mokesčių mokėtojus į grupes (pvz. pagal ekonominę veiklą, pagal nesiregistravimo priežastį) ir pritaikyti atitinkamas postūmio priemones

● Analizuojamas laikotarpis

2022–2024 m.

Teisinė bazė

EV vykdančiam asmeniui prievolė apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti PVM atsiranda, kai jo vykdomi prekių ir/ ar paslaugų pardavimai laikomi PVM objektu

JA ir FA, vykdančių EV, registravimas PVMM:
Privalomas (PVMĮ 71, 711 str.)
Savanoriškas (PVMĮ 72 str.)

PVM objektas –
tenkinamos visos 3
sąlygos (PVMĮ 3 str. 1 d.)

Prekės tiekiamos ir/ar
paslaugos teikiamos už
atlygį

Prekių tiekimas ir/ar
paslaugų teikimas vyksta
šalies teritorijoje

Prekes tiekia ir/ar
paslaugas teikia
apmokestinamasis
asmuo, vykdydamas
ekonominę veiklą

Skaičiuojant 45 tūkst. eurų ribą

TRAUKIAMAS

Gautas atlygis už šalies
teritorijoje parduotas
prekes ir/ar paslaugas

Negautas, bet apskaitos
dokumentuose užfiksuotas
atlygis už parduotas prekes
ir/ar paslaugas

Gautas atlygis ne pinigais,
bet kitomis prekėmis ar
paslaugomis

NETRAUKIAMAS

Atlygis už šalies teritorijos ribų
parduotas prekes ir/ar paslaugas
(PVMĮ 12, 13 ir 13² str.)

Atlygis už parduotas PVM
neapmokestinamas prekes ir/ar
paslaugas (PVMĮ 20-33¹ str.), kai
pirkimo PVM negali būti atskaitomas
pagal PVMĮ 62 str. 1 d.

Gautas avansas

Atlygis už ilgalaikio turto, naudoto
asmens ekonominėje veikloje,
pardavimą

Atlygis už nekilnojamųjų pagal
prigimtį daiktų tiekimą ir PVMĮ 28 str.
nurodytų paslaugų teikimą, jeigu šie
sandoriai yra atsitiktinio pobūdžio

Privalomai registruojami PVMM

Lietuvos apmokestinamieji
asmens, kurių:

Bendra patiektų prekių ir/ar suteiktų
paslaugų suma šalies teritorijoje per
paskutinius 12 mėn. viršijo 45 tūkst.
eurų (PVMĮ 71 str. 2 d.)

Iš ES PVMM įsigytų prekių vertė
(išskyrus naujas transporto priemones
ar akcizines prekes) Lietuvoje per
kalendorinius metus viršijo 14 tūkst.
eurų (PVMĮ 71¹ str.)

Tas pats asmuo (vykdantis EV vienas
ar kartu su susijusiais asmenimis
(PVMĮ 2 str. 31 d.)), kontroliuoja
keletą JA, ir bendra visų jų gauta
atlygio už patiektas prekes ir/ar
suteiktas paslaugas suma per metus
(paskutinius 12 mėn.) viršijo 45 tūkst.
eurų ribą (PVMĮ 71 str. 7 d.)

Užsienio apmokestinamieji
asmens, kurie:

Tiekia prekes ir/ar teikia paslaugas,
kurių tiekimo/teikimo vieta laikoma
Lietuva, neatsižvelgiant į 45 tūkst.
eurų ribą

Iš kitų VN įsigijo prekių Lietuvoje (išskyrus
naujas transporto priemones ar akcizines
prekes), kurių vertė kalendoriniais metais
viršijo 14 tūkst. eurų (išskyrus atvejus, kai
vykdoma veikla, kuriai pirkimo PVM, sumokėtas
Lietuvoje, gali būti atskaitomas)

Vykdo ES vidaus nuotolinę prekybą prekėmis
ir/ar teikia PVMĮ 13 str. 15 d. nurodytas
paslaugas asmenims, kurie nėra
apmokestinamieji, ir kurių bendra tiekiamų
prekių / teikiamų paslaugų vertė praėjusiais
ar einamaisiais kalendoriniais metais viršijo
10 tūkst. eurų (išskyrus OSS dalyvius)

* – nuo 2025-05-01 uždirbtų pajamų ribai vertinti
skaičiuojamos pajamos, gautos per einamuosius ar
kalendorinius metus, iki to – per 12 paskutinių
mėnesių. Atliekant teminę analizę pajamų ribos
apskaičiavimui imami kalendoriniai metai

Teisinė bazė

PVM neapmokestinamos prekės ir paslaugos (PVMĮ 20-40 str.)

Su sveikatos priežiūra susijusios prekės ir paslaugos (20 str.)

Socialinės paslaugos ir susijusios prekės (21 str.)

Švietimo ir mokymo paslaugos (22 str.)

Kultūros ir sporto paslaugos (23 str.)

Pelno nesiekiančių JA veikla, nenurodyta 20, 21, 22 ir 23 straipsniuose (24 str.)

Pašto paslaugos (25 str.)

Radijas ir televizija (26 str.)

Nepriklausomų grupių veikla (26¹ str.)

Draudimo paslaugos (27 str.)

Finansinės paslaugos (28 str.)

Specialūs ženklai (29 str.)

Azartiniai lošimai ir loterijos (30 str.)

NT nuoma, pardavimas ar kitoks perdavimas (31,32 str.)

Ypatingi atvejai, kai prekių tiekimas ir paslaugų teikimas PVM neapmokestinami (33 str.)

Ypatingi atvejai, kuriais prekių įsigijimas iš kitos VN PVM neapmokestinamos (33¹ str.)

Prekių, kurių tiekimas Lietuvoje neapmokestinamas PVM, importas (34 str.)

Importuojamos į kitą ES VN tiekiamos prekės (35 str.)

Diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms, ES institucijoms, jų įsteigtoms ir tarptautinių organizacijų atstovybėms, šių atstovybių ir konsulinių įstaigų personalui ir jo šeimos nariams skirtos prekės ir kt. asmenims skirtos prekės (36 str.)

Keleivių atgabenamos prekės (37 str.)

Importuojamas auksas (38 str.)

Reimportuojamos prekės (39 str.)

Ypatingi atvejai, kai importuojamos prekės neapmokestinamos PVM

Pagrindiniai analizės metu nustatyti aspektai

- Apie 9 tūkst. JA ir apie 5 tūkst. FA 2022–2024 m. bent vienais metais viršijo registravimosi į PVMM ribą, tačiau nesiregistravo PVMM ir neteikė FR0608
- Nustatyta pasikartojanti pajamų koncentracija ties PVM registracijos riba tiek FA, tiek JA, rodanti galimą sisteminių PVMM registracijos vengimą
- Didžioji dalis pelno nesiekiančių JA (3 488; 85 %) galimai vykdė mišrią veiklą, galinčią sukurti prievolę registruotis PVMM
- Nustatyta, kad FR0608 apyskaita naudojama kaip alternatyva PVMM registracijai – deklaracijos teikiamos pakartotinai, viršijus PVM registravimosi ribą. Tai rodo sisteminių vengimą registruotis PVMM
- Dalis JA, neįregistruoti PVMM dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, o mokėtiną PVM deklaruoja FR0608 apyskaitoje, taip mažindami pasiūlymų kainas ir įgydami konkurencinį pranašumą. Nustatyti rizikingi atvejai

Pagrindiniai analizės metu nustatyti aspektai

2022–2024 m. beveik trečdalis prašymų įregistruoti PVMM buvo atmesti, daugiausia dėl nepateiktų papildomų duomenų ar dokumentų. Antroji priežastis – neįrodytas PVM apmokestinamos ekonominės veiklos realumas ar tęstinumas

Reikšminga dalis išregistravimų iš PVMM vykdoma MA iniciatyva: 2022–2024 m. iš PVMM išregistruoti 13 934 JA, iš jų 9 099 JA (65 %) – be prašymo, ir 3 129 FA, iš jų 825 FA (26 %) – be prašymo

Tarp IDV vykdyusių FA apie 78-80 % veiklą vykdė su verslo liudijimu arba pagal pažymą, tačiau tik apie 2 % jų buvo registruoti PVMM

Iš 27 124 MM, 2022–2024 m. teikusių FR0608, 6 575 MM (24 %) teikė prašymus registruotis PVMM. Iš jų, 425 MM (7 %) prašymai įregistruoti PVMM nebuvo įvykdyti, daugiausia (81 %) dėl nepateiktų papildomų duomenų ir /ar dokumentų

Iš 27 124 MM, 2022–2024 m. teikusių FR0608, ANP pagal ANK 189 str. 2 d. buvo surašyti 28 MM (registravimosi atskirų mokesčių mokėtoju tvarkos pažeidimas)

Pagrindiniai analizės metu nustatyti aspektai

- MA, nesikreipdamas į patį MM ar trečiuosius šaltinius, neturi galimybės patikrinti ne PVMM pirkimų iš užsienio asmenų duomenų teisingumo
- Daugeliu atvejų tik iš turimų duomenų MA negali nustatyti, ar faktiškai vykdoma veikla atitinka nurodytą, ar atitinka visas PVMĮ apibrėžtas neapmokestinimo sąlygas
- Galimas piktnaudžiavimas prisidengiant pelno nesiekiančios organizacijos statusu, siekiant išvengti prievolės registruotis PVMM

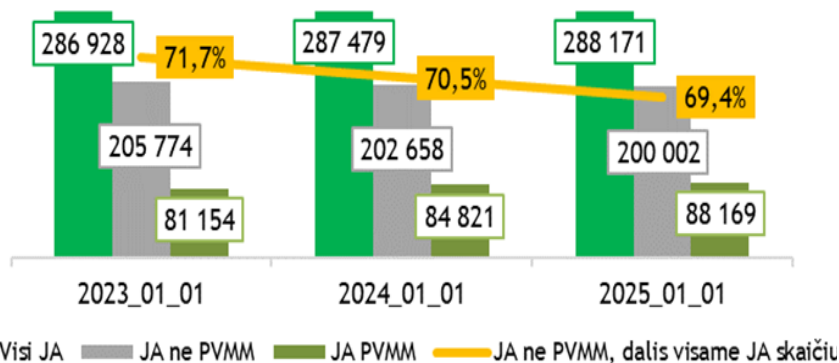

JA, NESIREGISTRUOJANČIŲ PVM MOKĖTOJ AIS,
VEIKLOS RODIKLIŲ ANALIZĖ

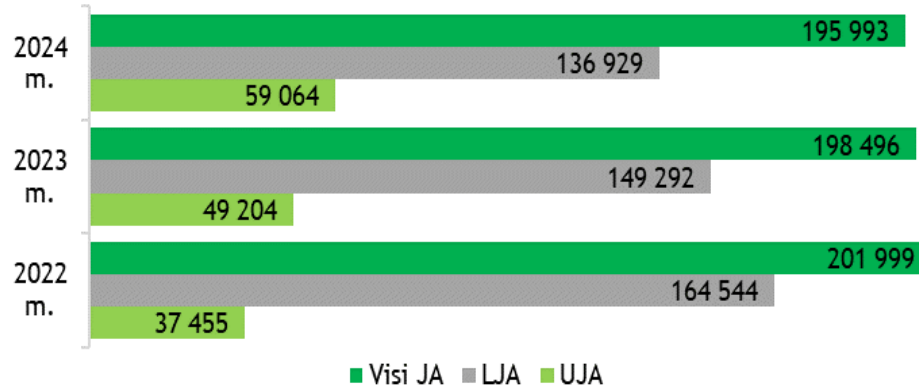

Laikotarpiu 2023–2025 m. sausio 1 d. JA ne PVMM skaičius sudarė apie 70 proc. viso JA skaičiaus

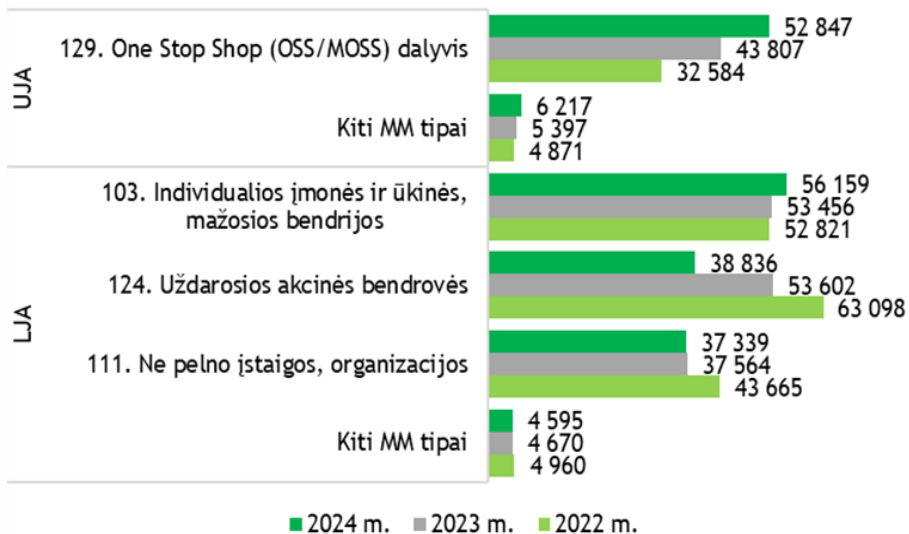
JA skaičius 2023–2025 m. sausio 1 d.

JA (LJA, UJA) ne PVMM skaičius 2022–2024 m.

JA ne PVMM skaičius pasiskirstymas pagal MM tipą

2024 m. lyginant su 2022 m., JA ne PVMM skaičius sumažėjo 6 006 asmenimis (3 %):

- LJA sumažėjo 27 615 JA (17 %)
- UJA padidėjo 21 609 JA (58 %)

2022–2024 m. LJA ne PVMM vyraujantys MM tipai:

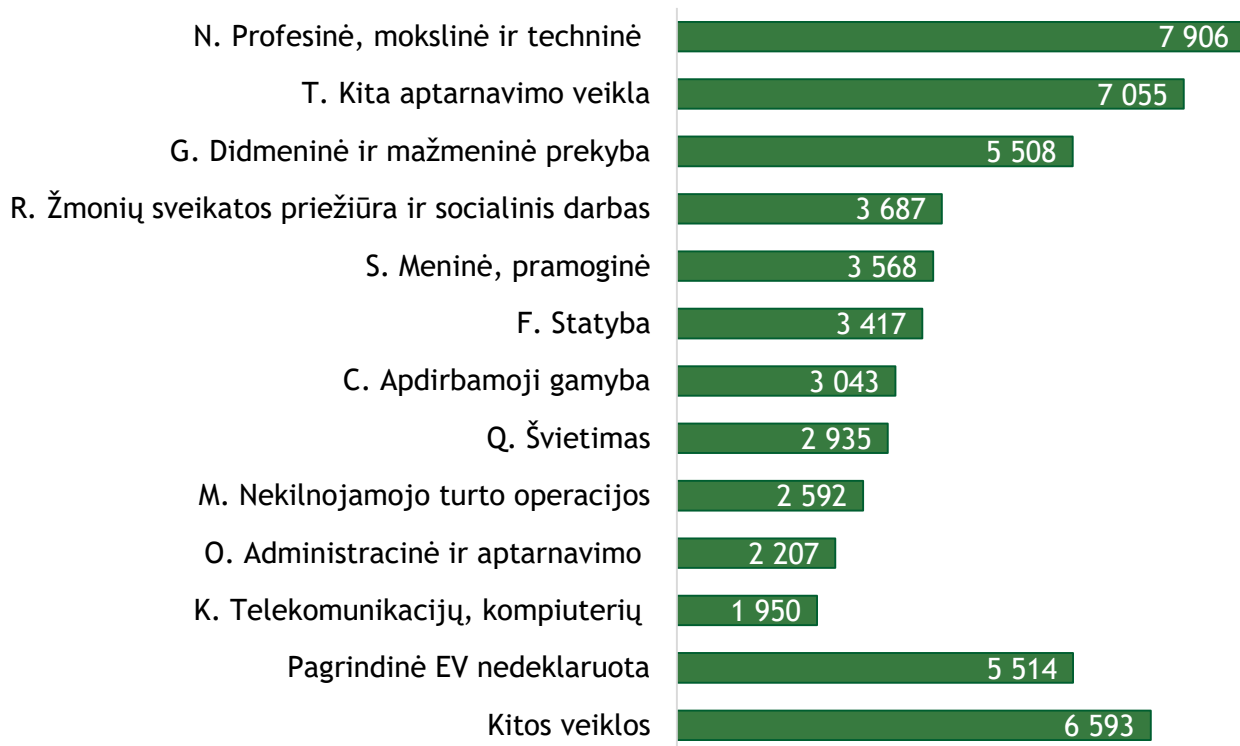
- IĮ ir ŪB, MB – 36 %
- UAB – 34 %
- PNO – 26 %

2022–2024 m. UJA ne PVMM aibėje vyrauja OSS dalyvių MM tipas – 89 %

Iš JA ne PVMM sąrašo atrinkti 55 975 galimai rizikingi JA

Galimai rizikingų JA skaičius ir struktūra pagal EV sekcijas

Galimai rizikingų JA sąrašas sudarytas iš JA ne PVMM sąrašo eliminavus MM, kurie:

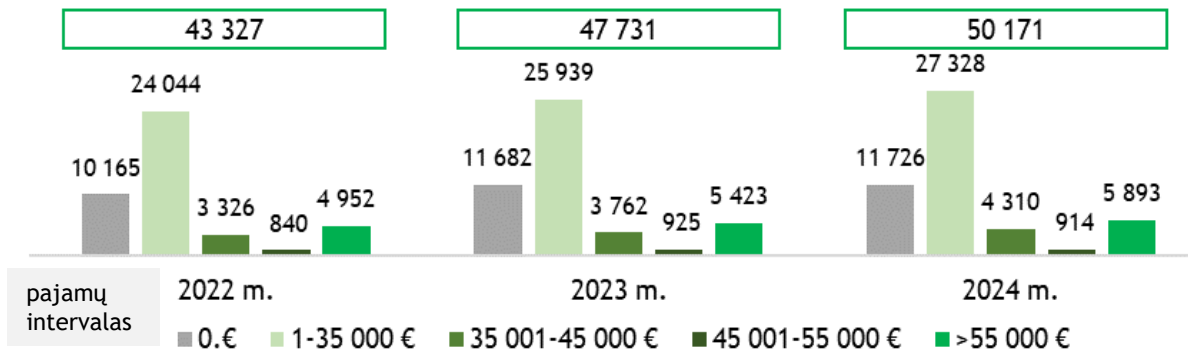
- ✓ išregistruoti, bankrutavę
- ✓ 2025 m. rugpjūčio mėn. buvo PVMM
- ✓ 2022–2024 metais nedeklaravo pajamų ir neturėjo įplaukų į bankų sąskaitas arba DAC7 išmokų

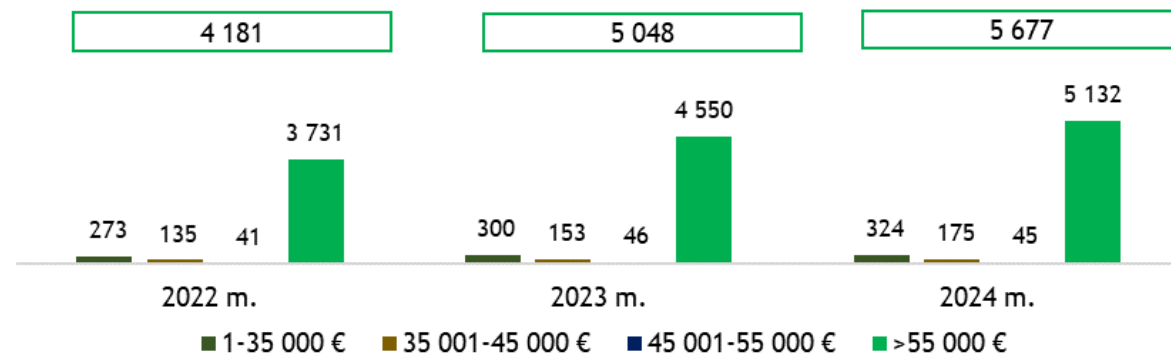
- ✓ 18 % JA galimai vykdė PVM neapmokestinamą veiklą
- ✓ 14 % N. Profesinę, mokslinę ir techninę veiklą
- ✓ 10 % nedeklaravo pagrindinės ekonominės veiklos

Iš analizuojamų 55 975 JA 2022–2024 m. laikotarpiu nors vienais metais didesnes nei 45 tūkst. eurų pajamas deklaravo 9 256 JA (17 proc.)

JA skaičius

Deklaruotos pajamos mln. €

i

2022–2024 m. PLND pateikė 55 975 JA ne PVMM:

- už 3 metus – 38 130 JA
- už 2 metus – 8 994 JA
- už 1 metus – 8 581 JA

Didžiausiu JA skaičiumi išsiskiria šios EV:

Pajamų intervale 1–45 tūkst. €:

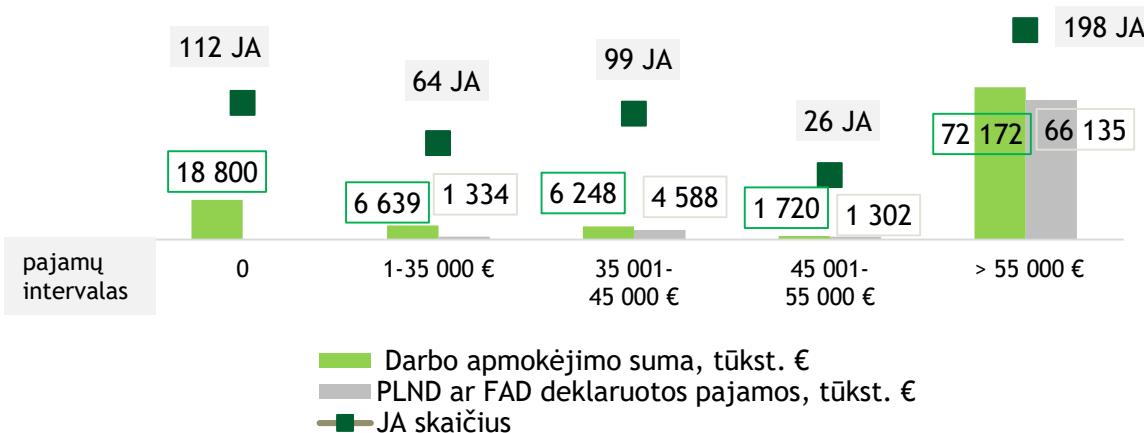
- N. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla – 19 %
- G. Didmeninė ir mažmeninė prekyba – 11 %
- T. Kita aptarnavimo veikla – 11 %
- S. Meninė, pramoninė ir rekreacijos organizavimo veikla – 7 %

Pajamų intervale >45 tūkst. € :

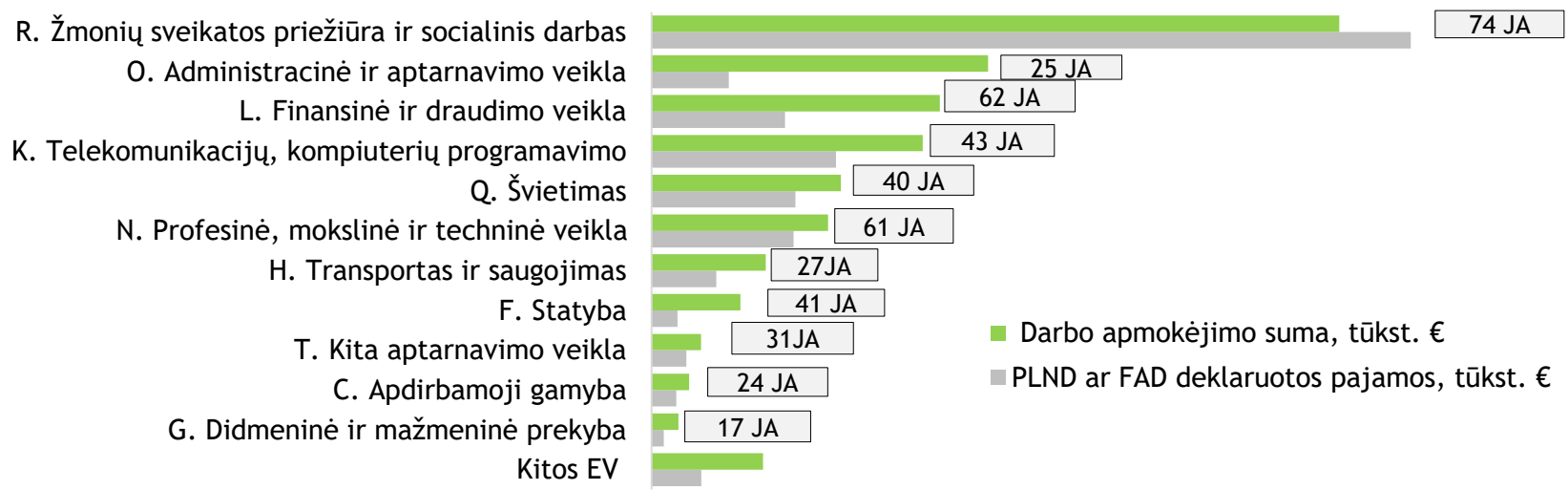
- R. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas – 28 %
- L. Finansinė ir draudimo veikla – 12 %
- Q. Švietimas – 10 %
- N. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla – 9 %

2022–2024 m. buvo 830 JA, kurių darbo apmokėjimo suma sudaro daugiau nei 80 proc. deklaruotų pajamų sumos ir DU metinė suma buvo didesnė nei 45 tūkst. eurų

2024 m. duomenys

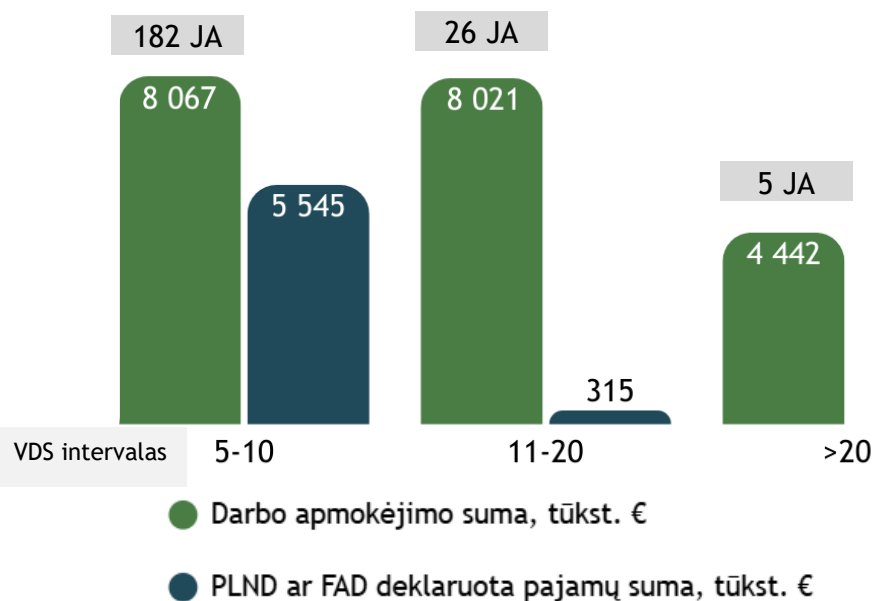

PLND deklaruotos pajamos, mažesnės nei darbo apmokėjimo suma, gali rodyti, kad dalis pajamų yra nedeklaruojama

2022–2024 m. buvo 455 JA, kurių VDS daugiau nei 5, pajamos mažesnės nei 45 tūkst. eurų

2024 m. duomenys

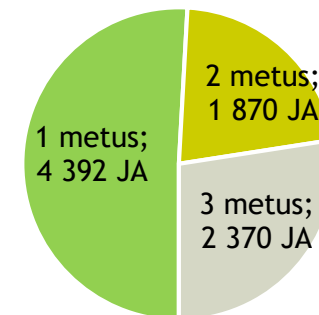
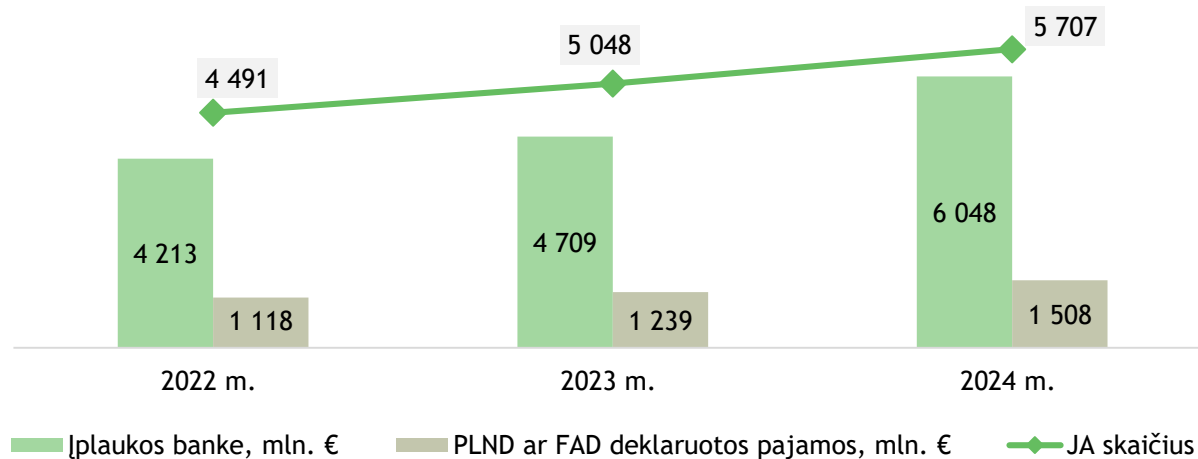
Daugiausia tokių JA buvo ekonominėse veiklose:

- T. Kita aptarnavimo veikla – 30 JA
- N. Profesinė, mokslinė ir techninė veikla – 27 JA
- F. Statyba – 25 JA
- R. Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas – 22 JA

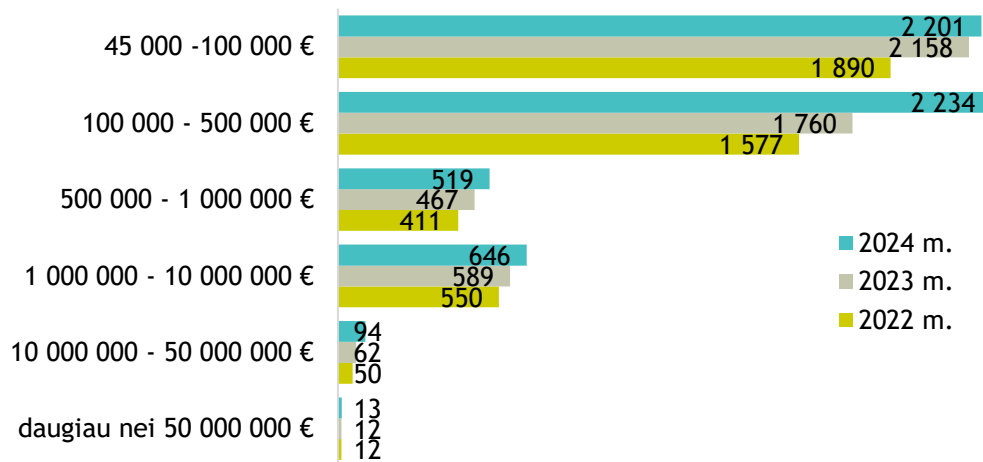

Vertinant VDS ir darbo apmokėjimo sumą, taikyta prielaida, kad esant 2024 m. MMA 924 € ir daugiau nei 5 darbuotojams, apskaičiuota metinė darbo apmokėjimo suma turėtų būti ne mažiau nei 55 tūkst. €

8 632 JA deklaruotos pajamos mažesnės nei banko įplaukos pagal iš FRD gauta MAĮ 55 str. informaciją

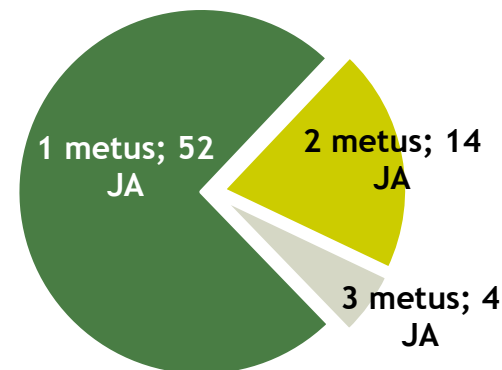
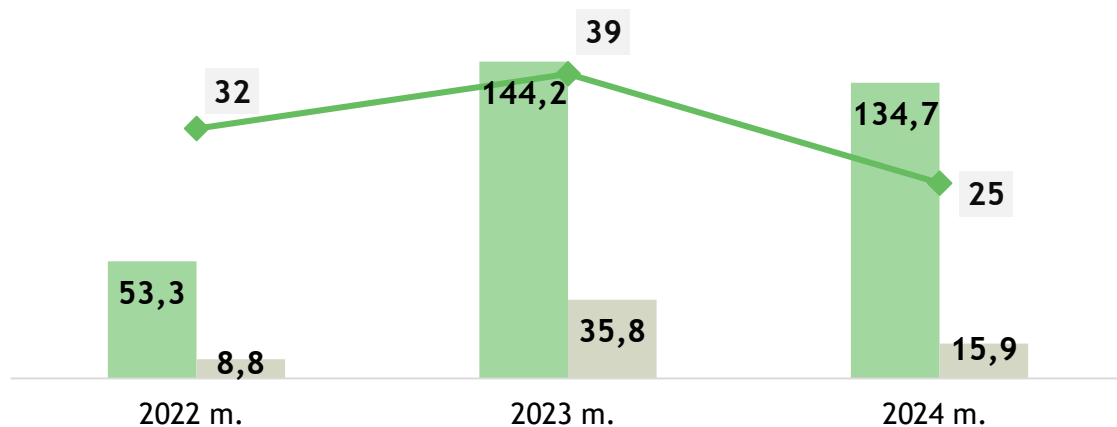
Galimai rizikingų JA skaičius pagal banko įplaukų dydį

Rizikingi JA apskaičiuoti vertinant:

- JA deklaruotos pajamos = PLND deklaruotos pajamos (jei PLND neteikta, tada FAD pajamos) + gauta paskola iš FA + subsidijos, dotacijos
- Įplaukos banke viršijo JA deklaruotas pajamas 45 tūkst. €
- Eliminuoti JA, kurie vykdo neapmokestinamą L. Finansinę ir draudimo veiklą

70 JA, kurių pagal DAC2/CRS informaciją užsienio sąskaitų likučio pokytis daugiau nei 45 tūkst. eurų, bet deklaruotos pajamos mažesnės

- Užsienio sąskaitų likučio pokytis (DAC2/CRS duomenys), mln. €
- PLND ar FAD deklaruotos pajamos, mln. €
- JA skaičius

Eliminuoti JA, kurie vykdo neapmokestinamą L. Finansinę ir draudimo veiklą.

2023 m. dėl padidėjusio užsienio sąskaitų likučio pokyčio didžiausią įtaką turėjo 3 JA, vykdančys kontroliuojančiųjų bendrovių veiklą ir kurie RiskIS turi raudoną riziką dėl galimos prievolės registruotis PVM mokėtoju ir / ar teikti FR0608

Nustatyti 430 JA, kurie vykdė PVM neapmokestinamą finansinę veiklą. Šių JA deklaruotos pajamos yra apie 5–7 kartus mažesnės nei įplaukos banke ir užsienio sąskaitų likučio pokytis

Iš 1 311 JA, kurie vykdo neapmokestinamą finansinę veiklą, tik:

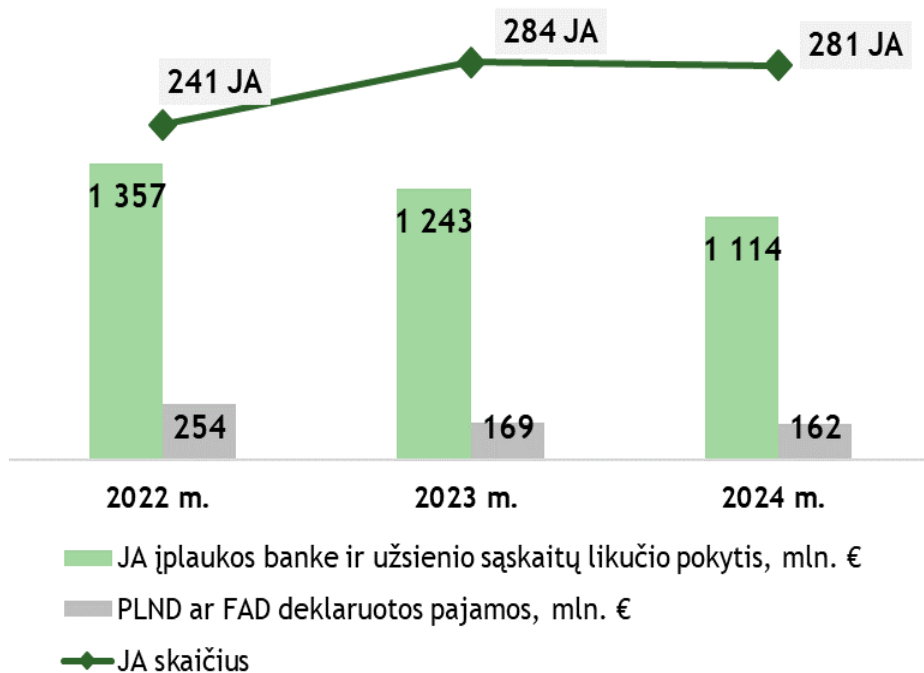
232 JA

prižiūrimi Lietuvos banko

62 JA

vykdė virtualiųjų valiutų keityklos operatoriaus ar depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklą, kurie informavo Juridinių asmenų registro tvarkytoją apie vykdomą veiklą

JA skaičius, vykdžiusių neapmokestinamą finansinę veiklą, kurių pajamų ir banko įplaukų skirtumai viršijo 45 tūkst. €

2024 m. JA pagal EV skyrius:

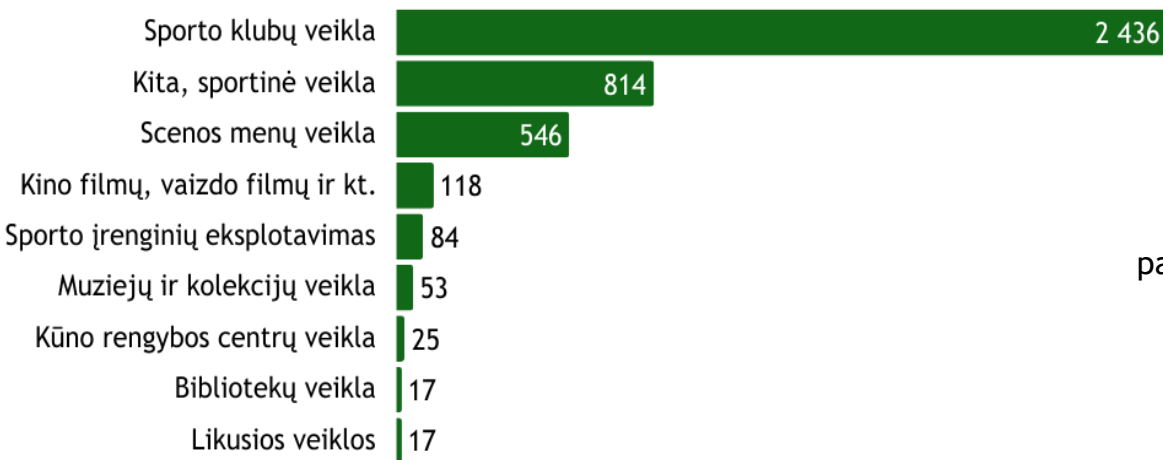
- L64. Finansinių paslaugų veikla, išskyrus draudimą ir pensijų lėšų kaupimą – 196 JA
- L65. Draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo, išskyrus privalomąjį socialinį draudimą, veikla – 5 JA
- L66. Pagalbinė finansinių paslaugų ir draudimo veikla – 80 JA

3 488 pelno nesiekiančių JA (85 proc.) galimai vykde mišrią veiklą, kuri PVMĮ aspektu būtų tiek neapmokestinama, tiek apmokestinama PVM, dėl ko atsirastų prievolė registruotis PVMM

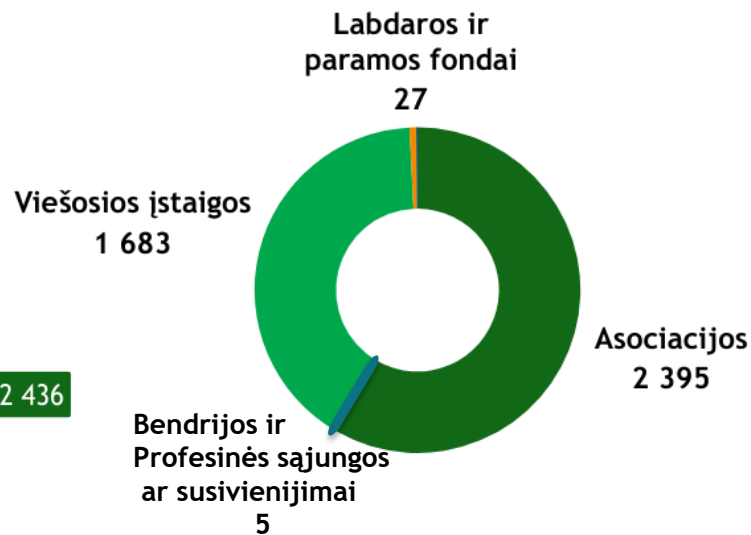
PVMĮ tikslais pelno nesiekiantys JA, atitinkantys kriterijus:

- jų veiklos tikslas nėra pelno siekimas
- jų pelnas pagal veiklą reglamentuojančius teisės aktus nėra skirstomas ir (arba) veiklos dalyviams
- veikla, iš kurios gaunamas pelnas, turi sudaryti nereikšmingą dalį visoje JA veikloje

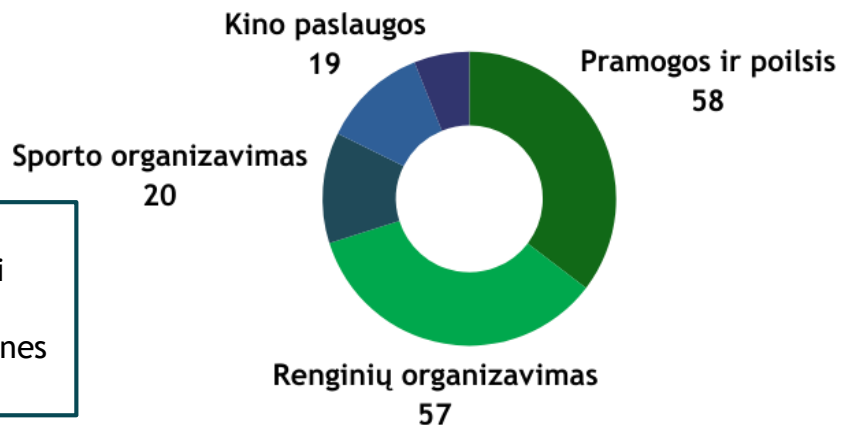
Pelno nesiekiančių JA skaičiaus pasiskirstymas pagal vykdomą pagrindinę EV

4 110 JA, ne PVMM, MMR duomenimis vykdančių PVMĮ 23 str. nurodytą PVM neapmokestinamą veiklą

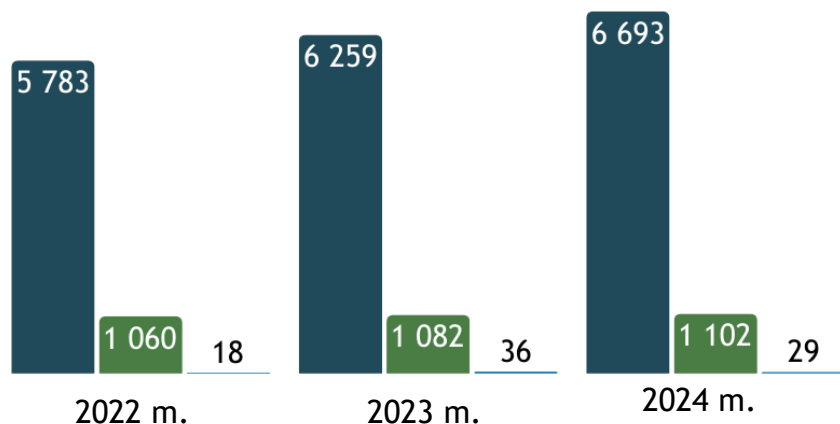
Pelno nesiekiančių JA skaičiaus pasiskirstymas pagal EV iš išorinio šaltinio (rekvizitai.vz.lt/imone)

- 271 JA (7,8 %) iš vykdžiusių galimai mišrią veiklą 1–3 metus deklaravo > 45 tūkst. € pajamų. Vidutinė pajamų suma, tenkanti vienai PNO, viršijo 120 tūkst. €
- 60 JA pelno (nuostolių) ataskaitoje deklaravo > 45 tūkst. € didesnes pajamas nei PLND, 11 iš jų – 3 metus iš eilės

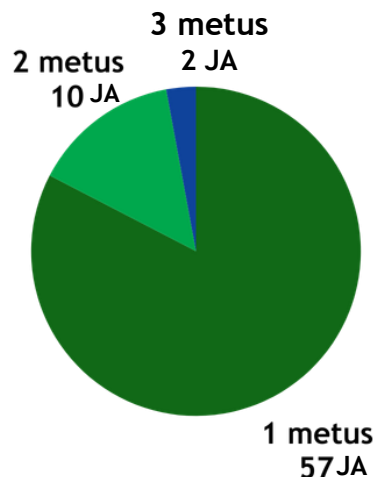
Nustatyta ne PVMM JA dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose praktika, galinti sudaryti nesąžiningas konkurencines sąlygas

Viešuosiuose pirkimuose dalyvavusių tiekėjų skaičius

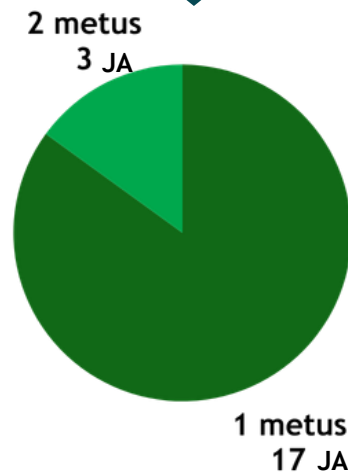

- Visi JA
- Ne PVMM
- Ne PVMM, kurių sutarčių vertė viršijo 45 tūkst. €, skaičius

19,5 % JA 2022 – 2024 m. dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose buvo ne PVMM

Teikė
FR0608

Galimai rizikingų 57 JA, pasiskirstymas pagal teisinę formą:

- 570. Viešosios įstaigos – 15 JA (26,3 %)
- 960. Mažosios bendrijos – 12 JA (21,1 %)
- 310. Uždarosios akcinės bendrovės – 11 JA (19,3 %)
- 950. Biudžetinės įstaigos – 6 JA (10,5 %)
- Kitų teisinių formų JA – 13 JA (22,8 %)

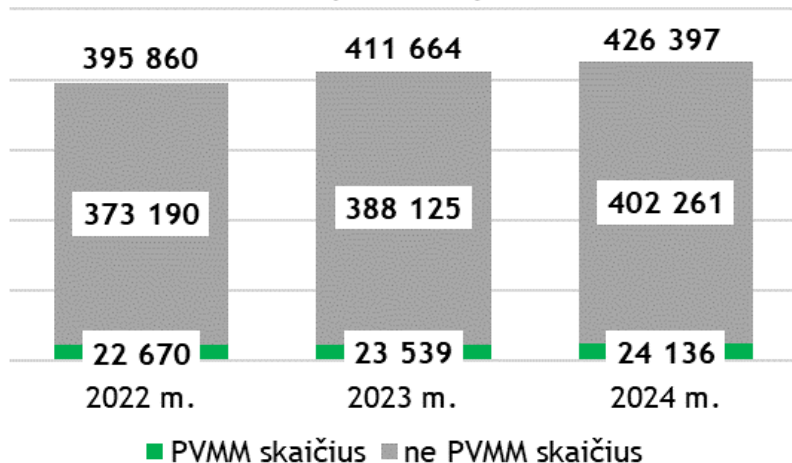

FA, NESIREGISTRUOJANČIŲ PVM MOKĖTOJ AIS, VEIKLOS RODIKLIŲ ANALIZĖ

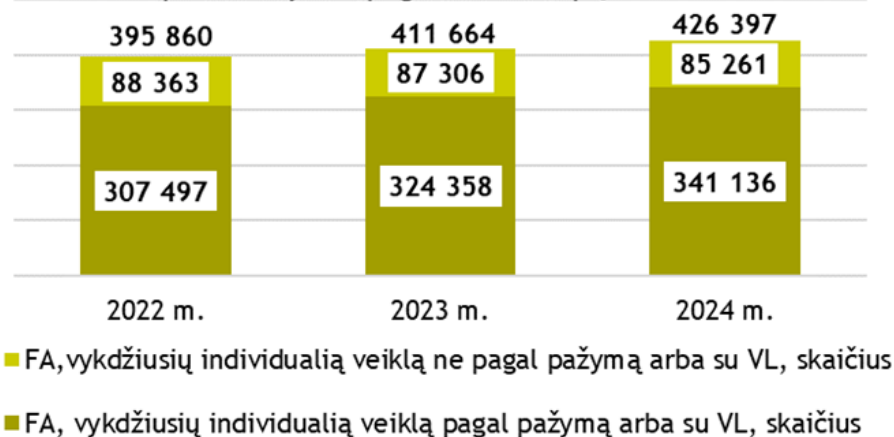

Ne PVMM skaičius kasmet sudarė 94 proc. veiklą vykdančių FA skaičiaus

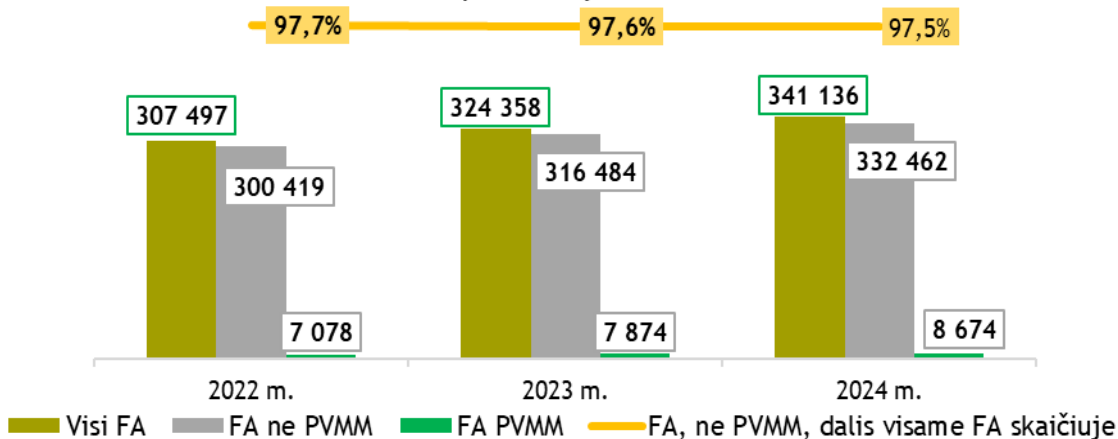
FA, vykdančių individualią veiklą, skaičiaus pasiskirstymas

FA, vykdančių individualią veiklą, skaičiaus pasiskirstymas pagal veiklos tipą

FA, vykdančių individualią veiklą pagal pažymą arba su VL, skaičiaus pasiskirstymas

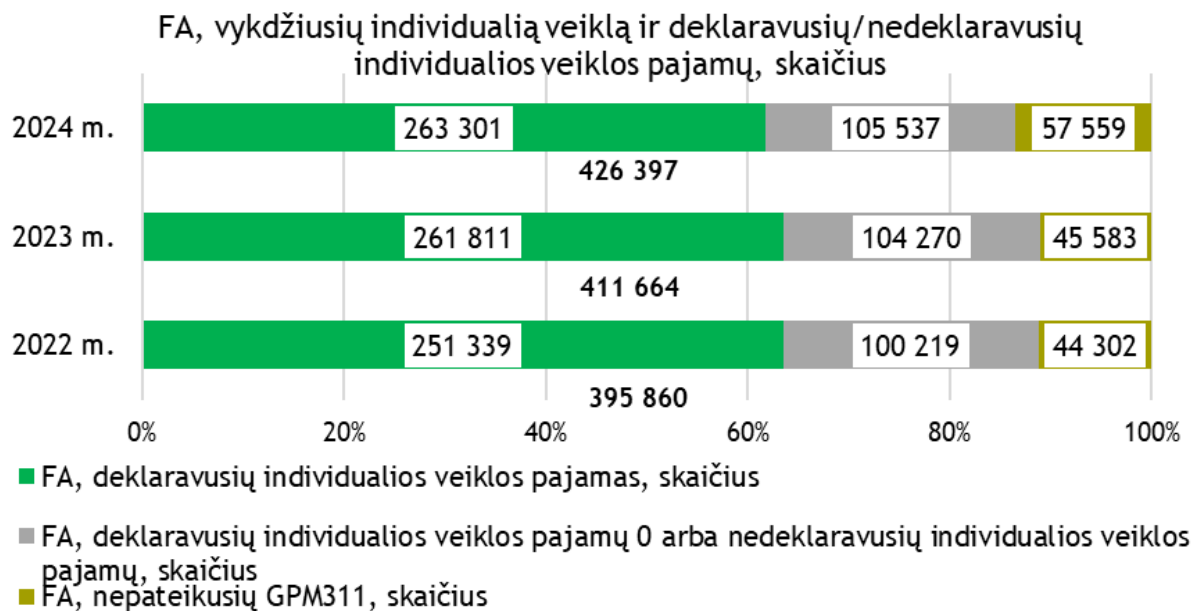

i

Didžioji dalis FA, vykdančių individualią veiklą, vykde individualią veiklą su VL arba pagal pažymą :

2022 m. – 77,7 %
 2023 m. – 78,8 %
 2024 m. – 80,0 %

Apie 29 proc., individualią veiklą vykdžiusių ir pajamų mokesčio deklaracijas pateikusių, FA nedeklaravo individualios veiklos pajamų

i

Ne PVMM, individualią veiklą vykdžiusių ir pajamų mokesčio deklaracijas pateikusių, bet **negavusių individualios veiklos pajamų, dalis:**

2022 m. – 30,1 %
2023 m. – 30,1 %
2024 m. – 30,2 %

Dalis FA vykdė veiklą įsigiję VL, tačiau nepateikė pajamų mokesčio deklaracijų arba deklaravo negavę individualios veiklos pajamų, o sekančiais metais vėl įsigydavo VL. 2022 m. tokių asmenų buvo 2 299 FA, 2023 m. – 2 684 FA, 2024 m. – 3 111 FA

„Mano VMI“ sistemoje įdiegti tikslinį informacinį pranešimą apie nepateiktą GPM311 deklaraciją, kuris būtų rodomas pildant VL išdavimo prašymą. Šiuo metu informacija apie nepateiktas deklaracijas rodoma tik bendrame „Mano VMI“ lange, todėl dalis FA jos nepastebi ir nedeklaruoja veiklos pajamų.

Analizuojamų FA sąrašo sudarymo atrankos kriterijai

IDV pajamos nors vienais metais viršijo 35 tūkst. eurų (2022–2024 m.)

Šeimos (FA ir sutuoktinio) IDV pajamos nors vienais metais viršijo 35 tūkst. eurų

Analizuojamu laikotarpiu bent vienais metais FA nebuvo PVMM

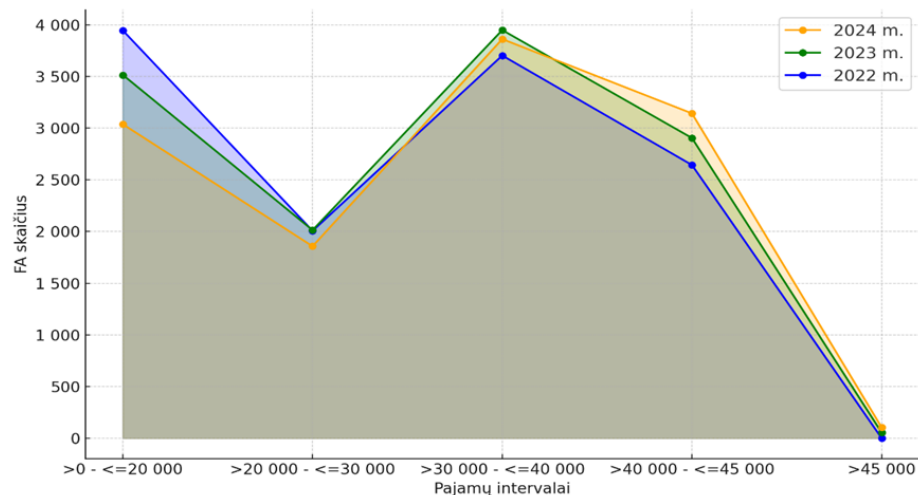

Iš skaitmeninių platformų (DAC7) gautos išmokos viršijo 30 tūkst. eurų

**Analizuojami
48 051 FA**

Daugiausia FA patenka į iki 20 tūkst. eurų pajamų intervalą, tačiau fiksuojama FA koncentracija ties 30-40 tūkst. eurų riba

IDV pagal VL vykdančių FA pasiskirstymas pagal pajamų intervalus

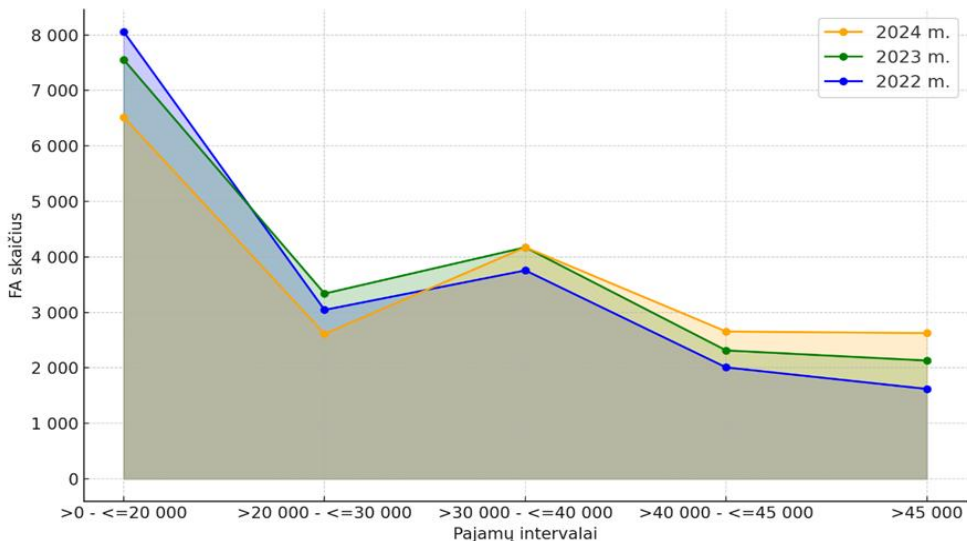

Nustatyta, kad 2022-2024 m. laikotarpiu iš viso 162 FA* (unikalus skaičius), vykdančios veiklą su VL, deklaruavo pajamas, viršijančias 45 tūkst. €

2022 m. – 21 FA
2023 m. – 55 FA
2024 m. – 105 FA

Daugiausia FA vykdė **prekybos, specialiųjų statybos darbų ir kvalifikacijos tobulinimo veiklas** – šios trys sritys sudarė didžiąją dalį atvejų

IDV pagal pažymą vykdančių FA pasiskirstymas pagal pajamų intervalus

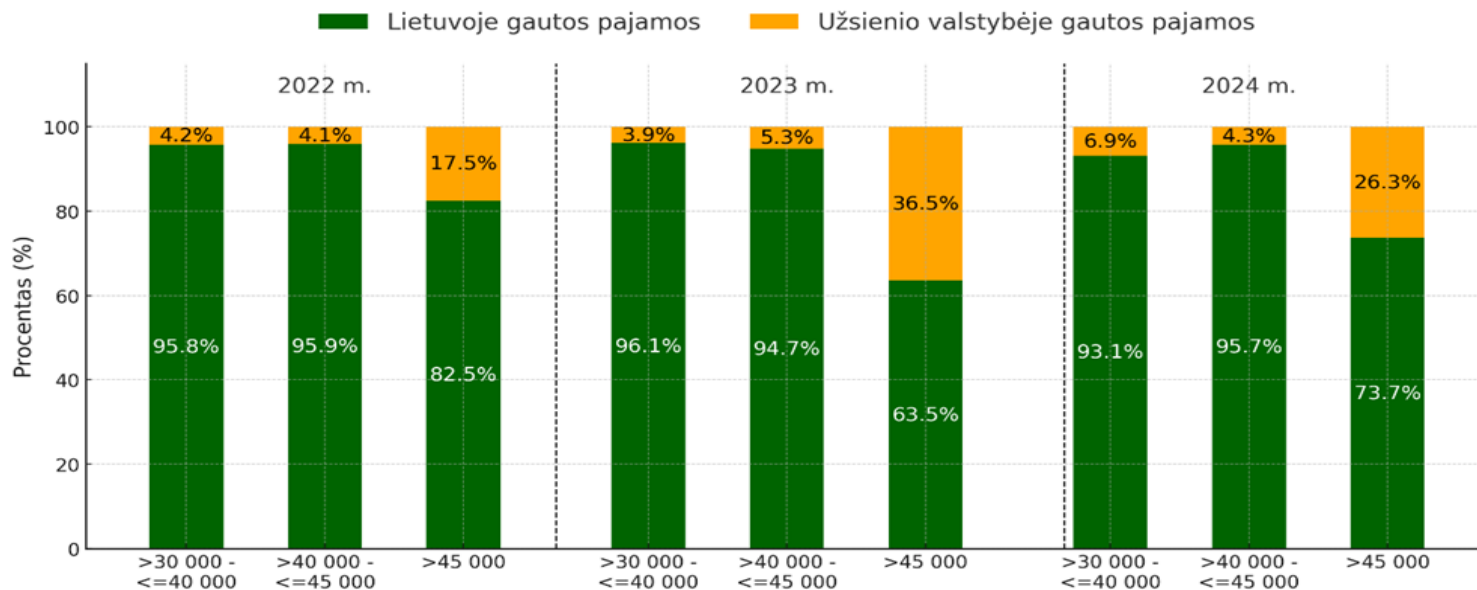

Nustatyta, kad 2022-2024 m. laikotarpiu iš viso 3 900 FA* (unikalus skaičius), vykdančios veiklą su IDV, deklaruavo pajamas, viršijančias 45 tūkst. €

2022 m. – 1 621 FA
2023 m. – 2 132 FA
2024 m. – 2 627 FA

*FA nurodytu mokestiniu laikotarpiu nebuvo registruoti PVMM ir neteikė PVMD, FR0608 apskaitos

IDV pagal pažymą pajamų struktūra 2022–2024 m.: pagrindinės pajamos generuojamos Lietuvoje, tačiau aukštesnėse pajamų grupėse didėja iš užsienio valstybių gautų pajamų dalis

2024 m. daugiau nei 45 tūkst. € pajamų intervalui tenkančių pajamų struktūroje ketvirtadalis (26,3 %) pajamų gauta iš užsienio valstybės, o 73,7 % – Lietuvoje

2024 m. iš 2 627 FA, deklaravusių pajamas intervale virš 45 tūkst. €, 964 asmenų (36,7 %) užsienio pajamos viršijo 45 tūkst. €

Mažesniuose pajamų intervaluose (iki 30 tūkst. €) užsienio pajamų dalis 2022–2024 m. sudaro apie 3 %

Identifikuojami galimi pajamų paskirstymo tarp mokestinių laikotarpių atvejai ar ne visų faktiškai gautų pajamų deklaravimas

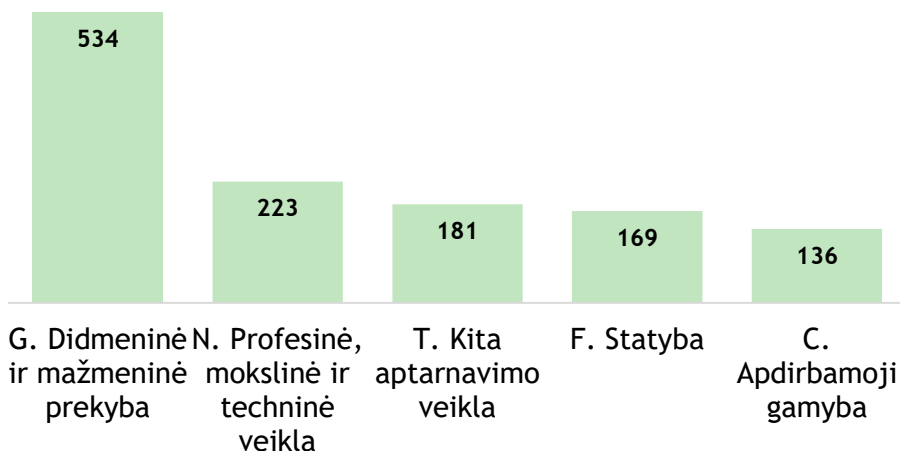
2022–2024 m. laikotarpiu 3 784 FA tris metus iš eilės deklaravo 35-45 tūkst. € IDV pajamas. Iš jų:

1 905 – vykdė veiklą pagal VL

1 879 – pagal IDV pažymą

490 FA (12,9 %) priklausė ĮG (pagal AMS sudarytą ĮG sąrašą 2024 m.)

TOP 5 IDV rūšys, kuriose FA 3 metus iš eilės deklaravo PVM ribai artimas pajamas

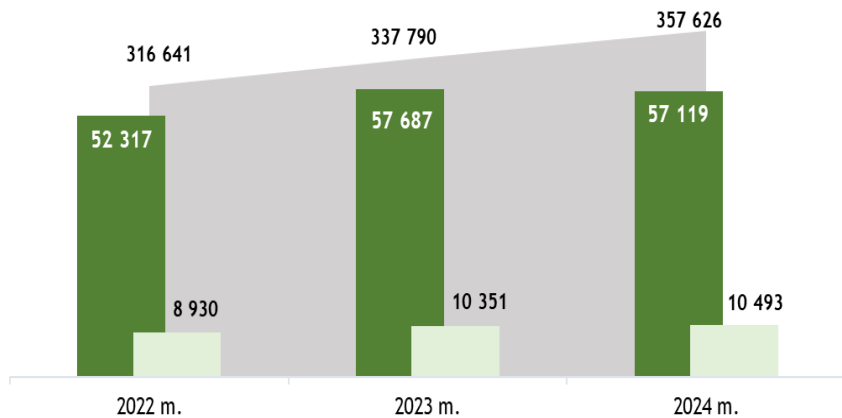

TOP 5 VL rūšys, kuriose FA 3 metus iš eilės deklaravo PVM ribai artimas pajamas

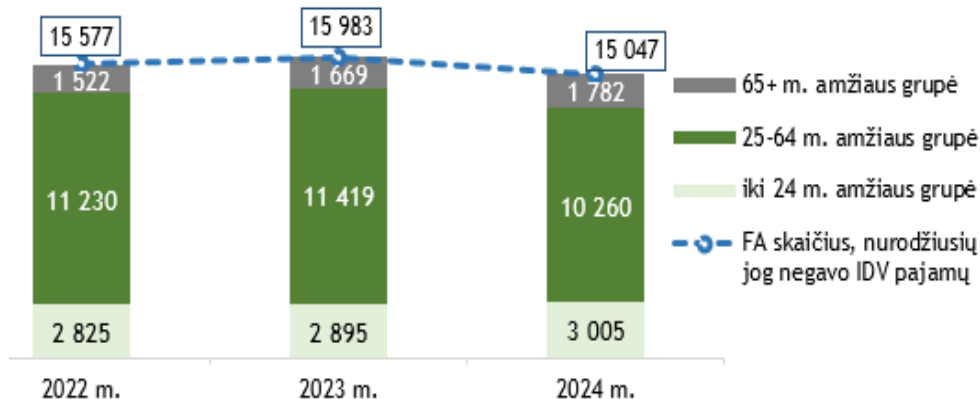
17 proc. FA, vykdančių IDV, deklaruota metinė pajamų apyvarta nesiekė 12 mėn. MMA (vertinta 565 494 FA aibė)

FA, kurių IDV įregistruota >200 dienų ir pajamų apyvarta <12 mėn. MMA, skaičius 2022 – 2024 m.

■ Bendras FA skaičius, vykdančių IDV
 ■ Asmenų skaičius, kurių metinė pajamų apyvarta mažesnė nei 12 mėn. MMA
 ■ Iš jų asmenų skaičius, kurie deklaravo ir su darbo santykiais susijusias pajamas

FA deklaravusių 0 pajamų iš IDV pasiskirstymas pagal amžiaus grupes (2022-2024 m.)

IDV vykdančių FA dalis, kurių metinė pajamų apyvarta nesiekė atitinkamų metų 12 mėn. MMA sudarė:

2022 m. – 16,5 %
 2023 m. – 17,1 %
 2024 m. – 16,0 %

Apie 3 % IDV vykdančių FA deklaravo ir su darbo santykiais susijusias pajamas, tačiau jų metinė pajamų apyvarta vis tiek nesiekė 12 mėn. MMA

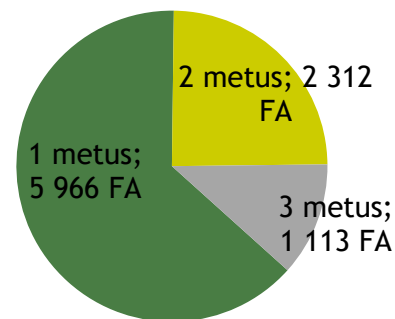
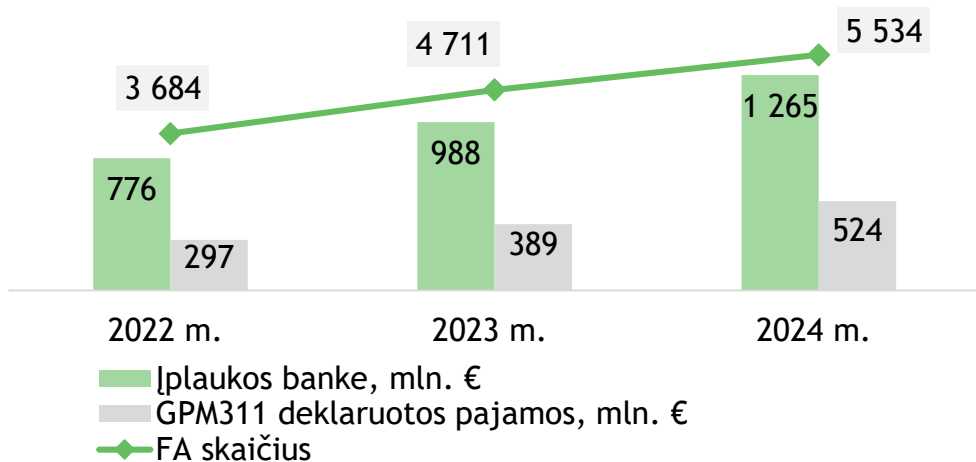
2024 m. 12 mėn. MMA = 11 088 €
 2023 m. 12 mėn. MMA = 10 080 €
 2022 m. 12 mėn. MMA = 8 760 €

*Pajamų apyvarta – visos per mokestinį laikotarpį gyventojų Lietuvoje ir užsienyje gautos apmokestinamosios ir neapmokestinamosios pajamos iki leistinų atskaitymų

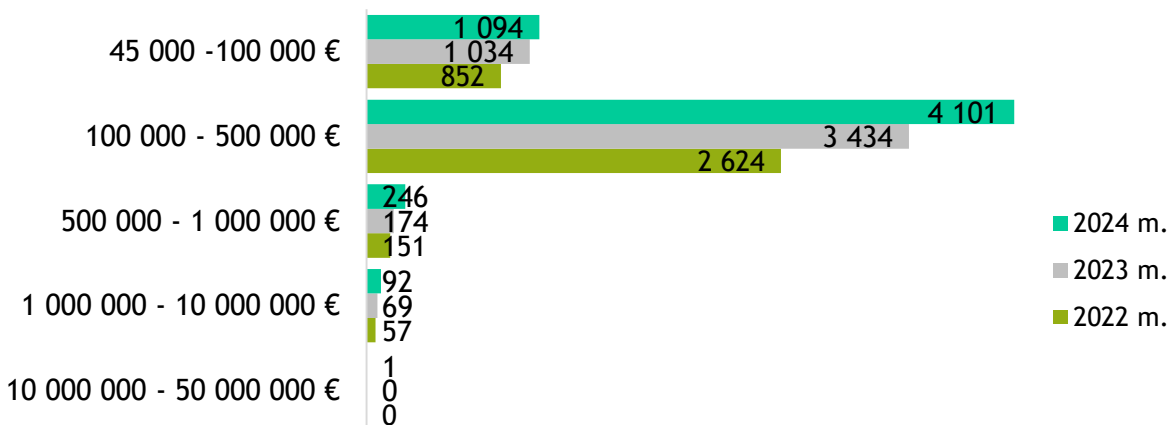
Metinė pajamų apyvarta neviršijo 12 mėn. MMA:

- 25-64 m. amžiaus grupė sudarė 70 %
- iki 24 m. amžiaus – 19 %
- 65+ amžiaus – 11 %

9 391 FA deklaruotos pajamos mažesnės nei banko įplaukos pagal iš FRD gauta MAĮ 55 str. informaciją

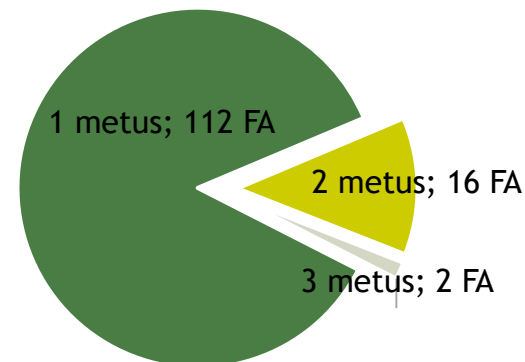
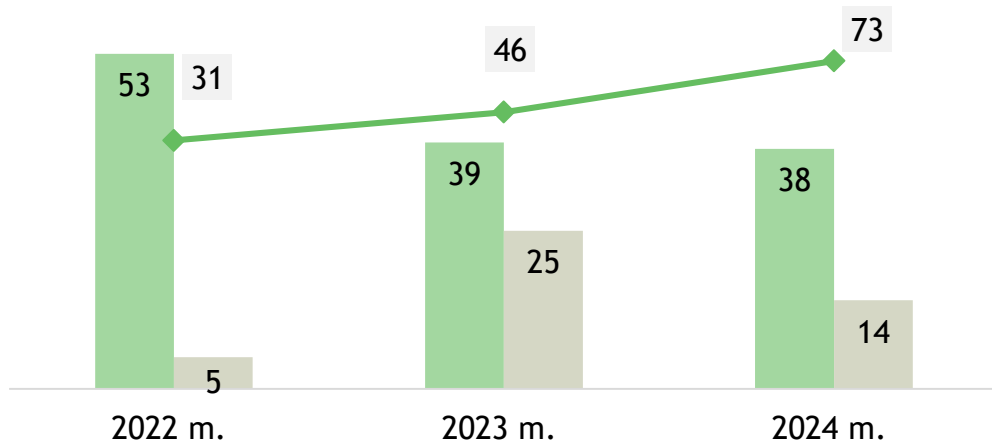
FA skaičius, pagal banko įplaukų dydį

Rizikingi FA apskaičiuoti vertinant:

- FA deklaruotos pajamos = GPM311 deklaracijose deklaruotos pajamos + FR0711 deklaracijoje deklaruotos FA suteiktos ir grąžintos paskolos + Notarų informacija apie nekilnojamojo turto sandorių sumą
- Įplaukos banke **viršijo FA deklaruotas pajamas 45 tūkst. €**
- Eliminuoti FA, kurie vykdo neapmokestinamą Finansinę ir draudimo veiklą

130 FA deklaruotos pajamos mažesnės nei užsienio sąskaitų likučio pokytis (DAC2/CRS informacija) ir pokytis didesnis nei 45 tūkst. eurų

■ Užsienio sąskaitų likučio pokytis (DAC2/CRS duomenys), mln. €

■ GPM311 deklaruotos pajamos, mln. €

◆ FA skaičius

Eliminuoti FA, kurie vykdo neapmokestinamą L. Finansinę ir draudimo veiklą.

2022 m. dėl užsienio sąskaitų likučio pokyčio (DAC2/CRS) ir FA deklaruotų pajamų skirtumui įtakos turėjo 1 FA. 2023–2025 m. šis FA turėjo verslo liudijimą „Gyvenamosios paskirties patalpų nuoma“, tačiau 2022 m. verslo liudijimo neturėjo

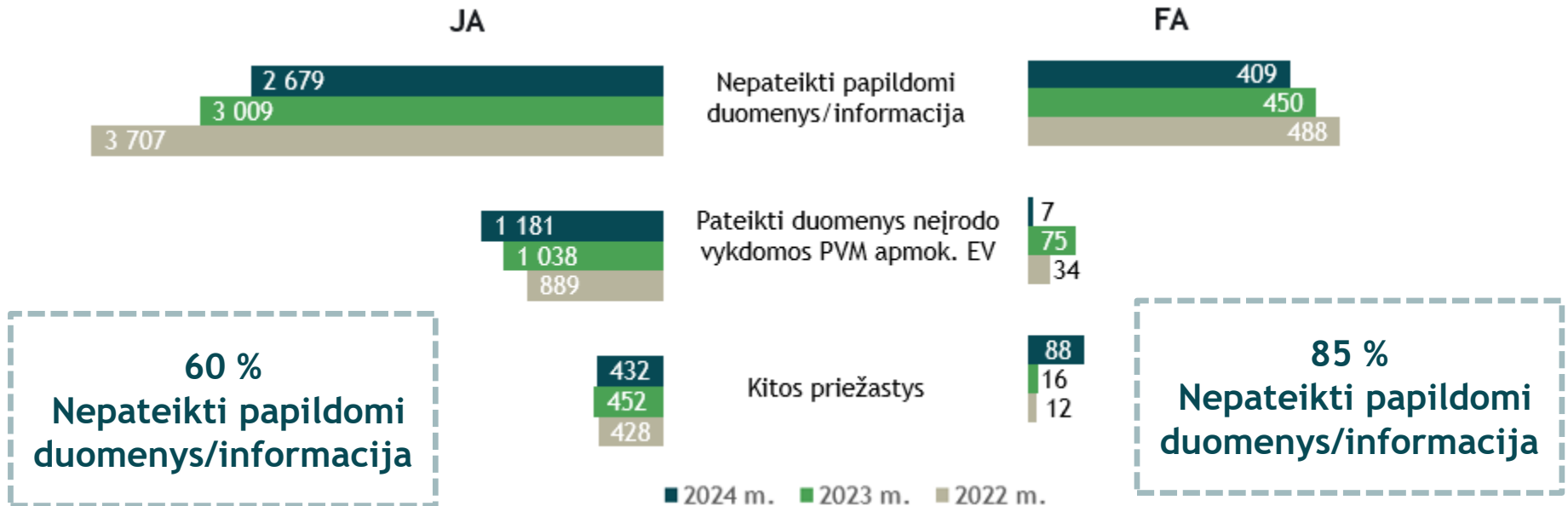

PVMM registravimo ir išregistravimo priežastys
bei proceso tobulinimo kryptys

2022–2024 m. kas trečias MM prašymas registruoti į PVMM buvo atmestas (32 %, 17,4 tūkst.)

JA ir FA skaičius pagal neįregistravimo į PVM mokėtojus priežastis

i

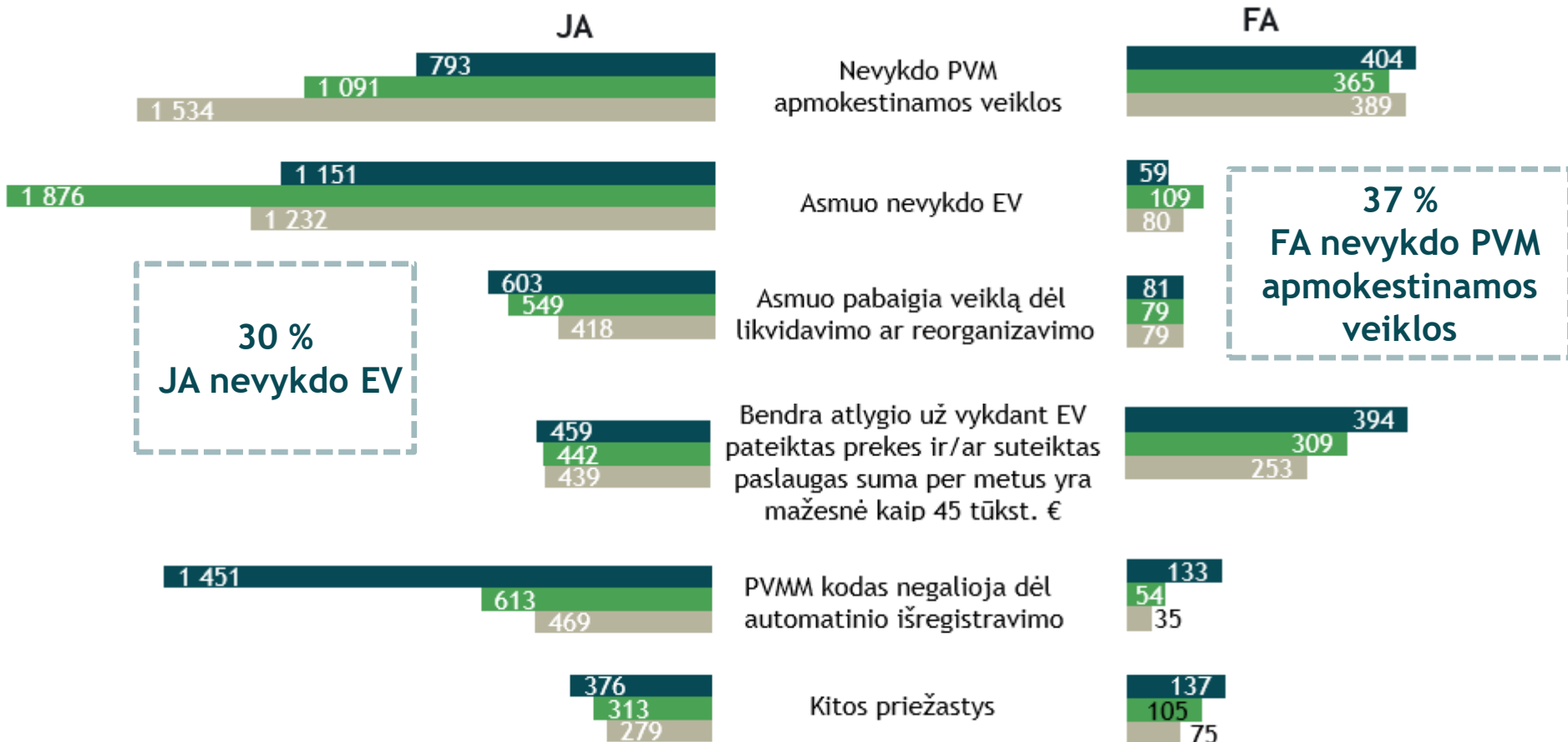
2022–2024 m. analizuotuose sąrašuose buvo 929 JA ir 420 FA, kurie surinko nors vieną rizikos balą ir teikė prašymą įregistruoti į PVMM, tačiau buvo neįregistruoti.

Neįregistravimo priežastys:

- Nepateikti papildomi duomenys ir / ar dokumentai ir / ar informacija – **81 % JA ir 91 % FA.**
- Pateikti duomenys ir / ar dokumentai neįrodo vykdomos ar numatomos vykdyti PVM apmokestinamos ekonominės veiklos realumo ir / ar jos tęstinumo – **16 % JA ir 7 % FA.**
- Kitos priežastys – **3 % JA ir FA**

2024 m. daugiau nei pusė (56 %) išregistravimų iš PVMM įvyko be asmens prašymo (3 405 iš 6 041)

JA ir FA skaičius pagal išregistravimo iš PVMM priežastis

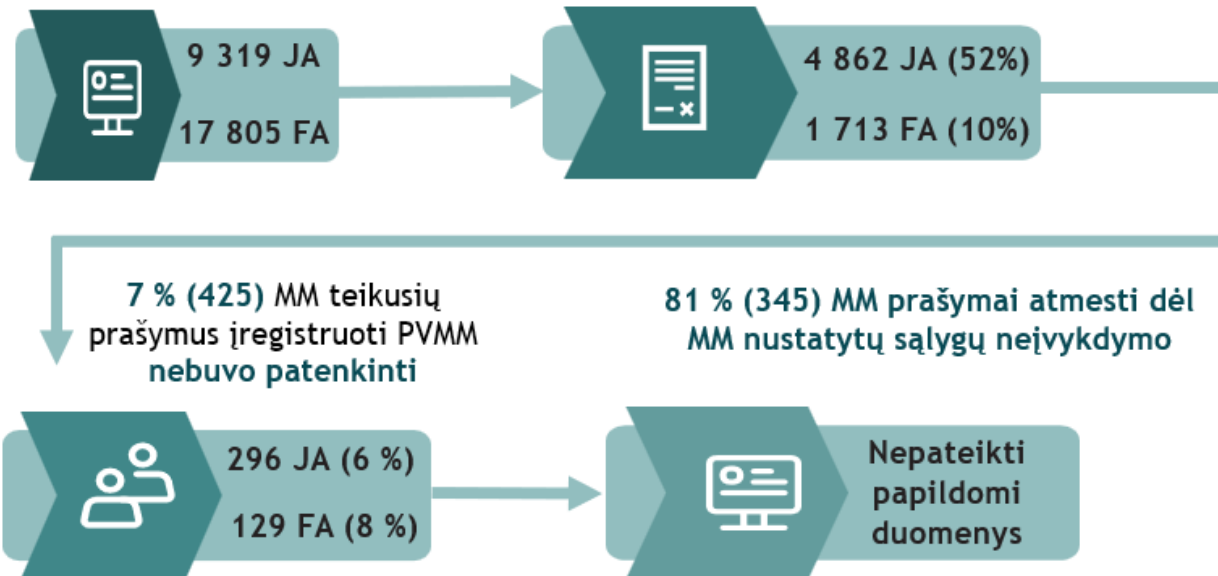
30 %
JA nevykdo EV

37 %
FA nevykdo PVM apmokestinamos veiklos

Registravimosi į PVMM prievolės vykdymas: MM elgsena ir taikyta atsakomybė

2022 – 2024 m. FR0608 pateikė 27 124 MM

24 % (6 575) MM visų teikusių FR0608 teikė prašymus registruotis PVMM

2022–2024 m. pagal ANK 189 str. 2 d. surašyti **28 MM ANP** iš 27 124 FR0608 teikusių MM

Tarptautinėje praktikoje analogiško FR0608 mechanizmo kitose valstybėse nenustatyta – pardavimo PVM deklaravimas yra neatsiejamas nuo PVM mokėtojo statuso. Tai reiškia, kad viršijus PVM registracijos ribą yra privaloma registruotis PVMM ir pateikti PVM deklaraciją. Įsiregistravimui dažnai leidžiamas 30 dienų laikotarpis nuo ribos viršijimo datos

Atsižvelgiant į tai, kad dalis MM teikia FR0608 kaip alternatyvą registracijai PVMM, siūlome įdiegti automatizuotą kontrolės mechanizmą, kai mokesčių mokėtojams, teikiantiems FR0608 ir viršijantiems PVM registracijos ribas, per „Mano VMI“ ar kitą sistemą būtų automatiškai generuojamas pranešimas apie pareigą registruotis PVMM. Antrą kartą 1-2 metų bėgyje pateikus FR0608 siunčiamas pranešimas apie numatomą sankcijų taikymą pagal ANK 189 str. 2 d.

2022–2024 m. buvo kontaktuota su 5 509 JA ir papildomai deklaruota mokesčių suma sudarė 2 291 tūkst. eurų

2023 m. JA išsiųsti pranešimai dėl prievolės teikti FR0608 formas bei deklaruoti ir mokėti PVM
5 074 JA

PLN deklaracijose deklaravo pajamas daugiau nei 45 tūkst. €
4 487 JA

Užsienio apmokestinamieji asmenys ne PVMM
138 JA

PLN deklaracijose deklaravo pajamas artimas 45 tūkst. €
449 JA

MM įsiregistravo į PVMM
73 JA

MM pateikė FR0608
212 JA

Pateiktose FR0608 deklaruota mokėtina suma
848,5 tūkst. €

MM pateikė FR0608
3 JA

Pateiktose FR0608 deklaruota mokėtina suma
- 16,8 tūkst. €

MM įsiregistravo į PVMM
20 JA

MM pateikė FR0608
9 JA

Pateiktose FR0608 deklaruota mokėtina suma
67,2 tūkst. €

2022–2024 m. JA atrinkti kontrolės veiksams dėl prievolės registruotis PVM mokėtojų
435 JA

OP
251 JA

Papildomai deklaruota mokesčių suma
980,8 tūkst. €

STEBĖSENA
184 JA

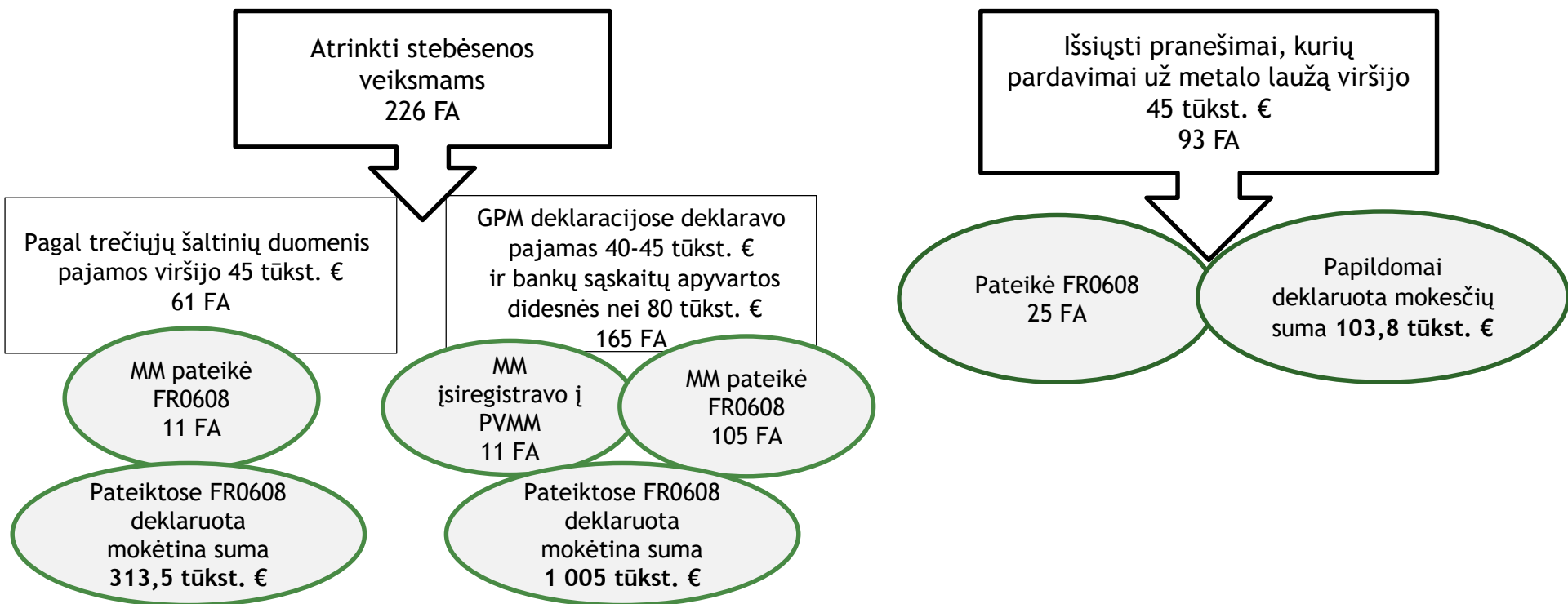
Papildomai deklaruota mokesčių suma
411,7 tūkst. €

OP ir Stebėsenos (435 JA) metu nustatytos pagrindinės nesiregistravimo PVMM priežastys:

- Vykdoma veikla kitos šalyse (ne Lietuvoje)
- Pajamos gautos iš PVM neapmokestinamos veiklos
- Įplaukų ir pajamų neatitikimai susidarė dėl pavedimų tarp bendrovės banko sąskaitų

2022–2024 m. buvo kontaktuota su 319 FA ir papildomai deklaruota mokesčių suma sudarė 1 422 tūkst. eurų

Stebėsenos metu (226 FA) nustatytos pagrindinės nesiregistravimo PVMM priežastys:

- Pagal pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalus ir pateiktus bankų išrašus nustatyta, kad neviršyta 45 tūkst. € riba
- Banko sąskaita naudojasi keli asmenys
- Banko įplaukas sudaro grąžinamos paskolos
- Paslaugos teikiamos užsienio valstybėse įsikūrusiems vienetams

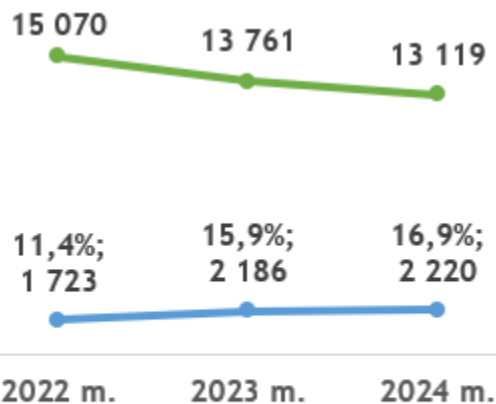

PVMM NEĮREGISTRUOTO ASMENS MOKĖTINO
PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO APYSKAITOS
(FR0608) ANALIZĖ

Iš 2022–2024 m. teikusių FR0608 MM, 2024 m. buvo didžiausias skaičius įregistruotų PVMM – 2 220 MM arba 17 proc.

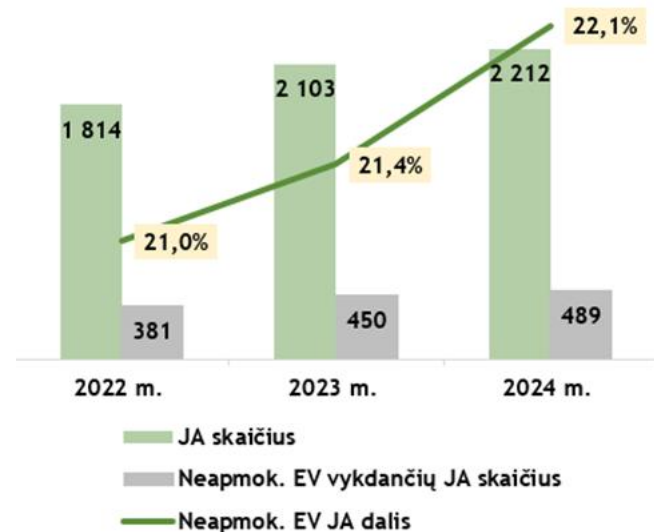
FR0608 teikusių ir įregistruotų PVMM skaičius

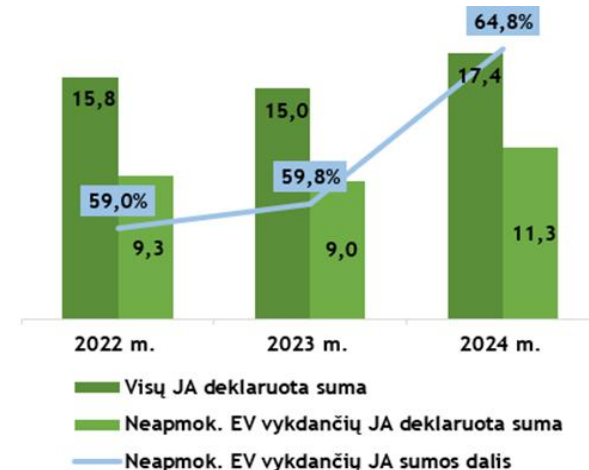
61 % visos FR0608 pardavimo PVM nuo įsigijimų iš užsienio asmenų sumos deklaravo JA, vykdanys PVM neapmokestinamą veiklą:

- R. Žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo (37,0 %)
- L. Finansinę ir draudimo EV (34,7 %)

Mokėtiną PVM nuo įsigijimų iš užsienio asmenų deklaravusių JA skaičius

Mokėtiną PVM nuo įsigijimų iš užsienio asmenų deklaruota suma, mln. €

Beveik 50 % visų teikusių FR0608 pateikė 5 ir daugiau FR0608 per metus

5 ir daugiau FR0608 teikusių skaičius	2022 m.		2023 m.		2024 m.	
	MM skaičius	Dalis, %	MM skaičius	Dalis, %	MM skaičius	Dalis, %
Visi MM	6 808	45,2%	6 397	46,5%	6 377	48,6%
FA	5 206	48,3%	4 632	50,8%	4 733	54,9%
JA	1 602	37,3%	1 765	38,0%	1 644	36,5%

80 proc. arba 489 MM, 3 metus iš eilės FR0608 deklaravę mokėtiną PVM nuo pardavimų ir vykdę PVM apmokestinamą veiklą, nebuvo įregistruoti PVMM (iš jų 7 proc. arba 33 MM teikė prašymus, bet nebuvo įregistruoti PVMM)

Mokėtiną PVM nuo pardavimų deklaravo

1 metus - 7 844 MM

2 metus - 2 078 MM

3 metus - 615 MM

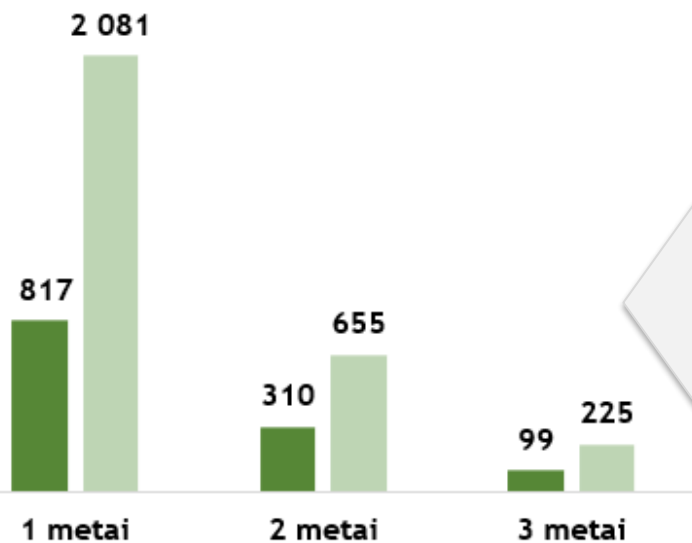
Iš jų: nebuvo įregistruoti PVMM

3 923 MM (50,0 %)

1 255 MM (60,4 %)

489 MM (79,5 %)

FR0608 apmok. vertė, pridėjus 45 tūkst. €, viršijo deklaruotas pajamas

■ JA skaičius ■ FA skaičius

1 226 JA ir 2 961 FA deklaruotos metinės pajamos < FR0608 deklaruota apmokestinamoji vertė + 45 tūkst. €

76 sutuoktinių deklaruotos IDV pajamos pagal pažymą kartu sudėjus 3 metus iš eilės viršijo 45 tūkst. €

22,3 % arba 6 064 MM analizuojamuoju laikotarpiu teikusių FR0608 2025-12-12 dienai buvo įregistruoti PVMM / SVS vartotojais, kas rodo, kad didelė dalis MM vis dar sąmoningai vengia PVMM prievolių

Trumpinių sąrašas

CRS	Bendrasis duomenų teikimo standartas (angl. Common Reporting Standart)
DAC2	Duomenų rinkinys apie praneštinus asmenis ir su jais susijusių finansinių sąskaitų duomenis pagal Tarybos administracinio bendradarbiavimo direktyvą 2014/107/ES
DAC7	ES direktyva (Tarybos direktyva (ES) 2021/514), kuri priverčia skaitmenines platformas teikti VMI informaciją apie platformoje veikiančių pardavėjų pajamas ir priskaičiuotus mokesčius
DMM	Didysis MM
DU	Darbo užmokestis
EV	Pagrindinė ekonominė veikla
FA	Fizinis asmuo
FAD	Finansinės atskaitomybės dokumentai
FRD	Finansų rinkos dalyviai
FR0608	PVMM neįregistruoto asmens mokėtino PVM apyskaita
GPM	Gyventojų pajamų mokestis
GPM311	Pajamų mokesčio deklaracija
IDV	Individuali veikla
JA	Juridinis asmuo
MM	Mokesčių mokėtojas
MB	Mažoji bendrija
MM	Mokesčių mokėtojas
MP	Mokestinis patikrinimas
MT	Mokestinis tyrimas
PLND	Metinė pelno mokesčio deklaracija
PM	Pelno mokestis
PNO	Pelno nesiekianti organizacija
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
PVMD	Pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos forma FR0600
PVMM	Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
UJA	Užsienio juridinis asmuo
ŪB	Ūkinė bendrija
VDS	Vidutinis mėnesinis darbuotojų skaičius
VDU	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis
VMM	Vidutinis mokesčių mokėtojas
VL	Verslo liudijimas